

สาระเศรษฐศาสตร์ เรื่องหลักการบริหารทรัพยากร

โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเป็นฐาน (RBL)

ผู้ศึกษาวิจัย นางดวงทิพย์ ฝโลปกรณ์

บทคัดย่อ

การเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถที่จะตั้งคำถาม รู้จักยกประเด็นปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และแสวงหาคำตอบได้เอง มีเป้าหมายที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และใฝ่รู้ตลอดชีวิต การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ เรื่องหลักการบริหารทรัพยากรโดยใช้ วิธีการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเป็นฐาน ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าคือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 47 คน เวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือนกรกฎาคมถึง เดือนสิงหาคม 2553 มีทั้งหมด 2 วงจร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 แผน เทคนิคการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ และการเขียนอนุทิน

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

วงจรที่ 1 ขั้นที่1 ขึ้นสอนตามหน่วยการเรียนรู้ พบว่าผู้เรียนมีความสนใจในกิจกรรมการเรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ขั้นที่2 ขึ้นให้ความรู้เรื่องการวิจัย พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจ และสามารถตั้งคำถามในประเด็นปัญหาที่สงสัยเกี่ยวกับการทำวิจัยได้ ขั้นที่3 ขึ้นผู้เรียนเลือกหัวข้อและสร้างเครื่องมือวิจัย พบว่าผู้เรียนทุกกลุ่มเลือกประเด็นที่ใกล้ตัว การกำหนดความมุ่งหมาย พบว่าในช่วงแรกผู้เรียนเขียนความมุ่งหมายของการวิจัยไม่ได้ แต่เมื่อได้เห็นตัวอย่างงานวิจัย อื่นๆ ก็สามารถนำตัวอย่างที่พบไปปรับแก้ไข งานวิจัยของตนได้ ผู้เรียนสามารถเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ การค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า ข้อมูลจากห้องสมุดไม่เพียงพอต้องค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต และต้องเพิ่มเวลาจัดกิจกรรม เนื่องจากต้องเชิญวิทยากรมาช่วยให้คำแนะนำด้านการสรุปความและการเขียน จากนั้นผู้เรียนสามารถสร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้ ขั้นที่4 ขึ้นเก็บข้อมูลภาคสนาม พบว่า แบบสอบถามที่ใช้มีคำถามแบบปลายเปิดมากเกินไป และขั้นสุดท้ายคือ ขั้นที่5 ขึ้นวิเคราะห์และรายงานผล พบว่าในช่วงแรกผู้เรียนคำนวณหาค่าร้อยละจากข้อมูลได้ ผู้เรียนสามารถสรุปข้อมูลจัดทำเล่มงานวิจัย และออกมานำเสนอความรู้และประสบการณ์ที่หน้าชั้นเรียนได้

วงจรที่ 2 ได้เปลี่ยนเนื้อหาเป็นเรื่องหลักประสิทธิผล พบว่าขั้นที่ 1 ผู้เรียนให้ความสนใจ ตั้งใจทำกิจกรรมเป็นอย่างดีและร่วมแสดงความคิดเห็นได้ ขั้นที่ 2 พบว่าการอธิบายเกี่ยวกับการวิจัย ใช้เวลาน้อยกว่าวงจรแรก ขั้นที่3 พบว่าผู้เรียนสามารถสร้างหัวข้อวิจัยได้เร็วขึ้น สร้างความมุ่งหมายในการวิจัยด้วยตนเองได้ เลือกกลุ่มประชากรในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย มหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) การสร้างแบบสอบถามได้กำหนดให้มีคำถามปลายเปิดเพียง 2 ข้อ ขั้นที่4 พบว่าการปรับประชากรและแบบสอบถาม

ทำให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบดีขึ้นไปจนถึง 5 พบว่า ผู้เรียนสามารถสรุปผลและเขียนรายผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคได้

โดยสรุปการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้น การวิจัยเป็นฐาน สารเศรษฐศาสตร์ เรื่องหลักการบริหารทรัพยากร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้ผู้เรียน ได้ใช้ กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการหาความรู้เพิ่มเติม ในเรื่องหลักการบริหารทรัพยากรได้